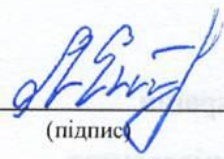

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет харчових технологій
Кафедра туризму

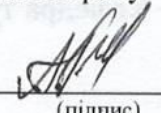
Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ВК9. ОСНОВИ МУЗЕЄЗНАВСТВА ТА ВИСТАВКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
(вибірковий)

Спеціальність	242 Туризм і рекреація
Освітня програма	Туризм
Ступінь вищої освіти	перший (бакалаврський)

Розробник:

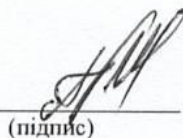

Лариса ЄПИК, к.іст.н., доцент
(ім'я ПРИЗВИЩЕ) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри туризму	протокол №16 від 10.06.2026 року Завідувач кафедри <u>Олександр КОВАЛЕНКО</u> (підпис) (ім'я ПРИЗВИЩЕ)
--	--

Погоджено:

Гарант освітньої програми

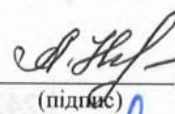
Олександр КОВАЛЕНКО
(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Декан факультету, де реалізується ОП

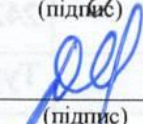

Наталія БОЛГОВА
(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Рецензія на робочу програму надана:

Анна НОВІКОВА (додається)
(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Лідія ДЯЧЕНКО (додається)
(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Марія ГАРМАН
(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата 29.06 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Основи музеєзнавства та виставкової діяльності		
2.	Факультет/кафедра	Харчових технологій / Туризму		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	-		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	ОПП «Туризм» Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»		
6.	Рівень НРК	6		
7.	Семестр та тривалість вивчення	VII семестр, 15 тижнів (денна форма навчання) VII та IX семестри, 15 тижнів (заочна форма навчання)		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) денна/заочна форма навчання		Самостійна робота денна/заочна форма навчання
		Лекційні	Практичні (семінарські)	
		30/-	30/2	-
10.	Мова навчання	українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Єпик Лариса Іванівна, к.іст.н., доцент кафедри туризму, ауд. 211е		
12.	Контактна інформація	Ел. адреса: larusyabarabash2017@gmail.com		
13.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Основи музеєзнавства та виставкової діяльності» формує знання про музеї як осередки збереження та популяризації культурної спадщини, а також про організацію екскурсійної діяльності в туризмі. У процесі вивчення дисципліни здобувачі ознайомлюються з основами музейної справи, видами музеїв, особливостями музейних фондів, експозицій та виставок, методикою підготовки й проведення екскурсій. Дисципліна сприяє набуттю навичок використання історико-культурних ресурсів у туристичній діяльності, розроблення екскурсійних програм і популяризації культурної спадщини.		
14.	Мета освітнього компонента	Сформувати у здобувачів вищої освіти базові знання про музейну справу та виставкову діяльність, уміння використовувати історико-культурні ресурси в туризмі, розробляти екскурсійні програми та популяризувати культурну спадщину.		
15.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Передумови відсутні.		
16.	Політика академічної доброчесності	При виконанні практичних робіт, написанні модульних, атестаційних та екзаменаційних робіт здобувач обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. При виявленні фактів списування або академічної не доброчесності робота виконана здобувачем не зараховується.		
17.	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5257		
18.	Ключові слова	Музеєзнавство, музей, культурна спадщина, музейні фонди, музейна експозиція, виставкова діяльність, екскурсія, екскурсійна діяльність, екскурсійне обслуговування, екскурсовод, історико-культурні ресурси, культурно-пізнавальний туризм, туристичний маршрут, музейний туризм.		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)				Як оцінюється РНД
	ПРН ₆	ПРН ₉	ПРН ₁₄	ПРН ₂₃	
ДРН 1. Пояснювати теоретичні засади музеєзнавства та виставкової діяльності, характеризувати роль музеїв у збереженні культурної спадщини, формуванні туристичної привабливості територій та розвитку культурно-пізнавального туризму.	x	x			Усний захист практичних робіт. Тестування в системі Moodle. Написання та захист рефератів або індивідуальних завдань.
ДРН 2. Аналізувати діяльність музеїв і виставкових установ, оцінювати їхній туристичний потенціал, визначати можливості використання музейних ресурсів у створенні туристичних продуктів і маршрутів.			x		
ДРН 3. Розробляти пропозиції щодо організації екскурсійного обслуговування, музейно-освітніх програм і виставкових заходів з урахуванням потреб різних категорій відвідувачів.				x	
ДРН 4. Застосовувати сучасні цифрові технології, комунікаційні та маркетингові інструменти для популяризації музеїв, виставок і культурно-пізнавальних туристичних продуктів.	x				

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах заг. бюджету часу Денна/Заочна форма навчання		Сам. роб.	Реком літ-ра
	Аудиторна робота			
	Лк	П.з.		
ТЕМА 1. Теоретичні засади музеєзнавства. 1.1. Предмет, об'єкт і завдання музеєзнавства. 1.2. Історія становлення та розвитку музейної справи. 1.3. Основні функції музеїв у сучасному суспільстві. 1.4. Музеї як складова культурної спадщини та туристичної індустрії.	4	4	11/19	1, 2, 8, 10, 11-27
ТЕМА 2. Музеї та музейна мережа України. 2.1. Класифікація музеїв та їх характеристика. 2.2. Музейна мережа України та особливості її розвитку. 2.3. Законодавче регулювання музейної діяльності. 2.4. Роль музеїв у збереженні національної культурної спадщини.	4	4	11/19	1, 3, 4, 10, 11-27
ТЕМА 3. Музейні фонди та фондова робота. 3.1. Поняття та структура музейного фонду. 3.2. Комплектування музейних фондів. 3.3. Облік і зберігання музейних предметів. 3.4. Охорона та реставрація музейних цінностей.	4	4	11/19	1, 6, 7, 9, 10, 11-27

ТЕМА 4. Експозиційна та виставкова діяльність музеїв. 4.1. Поняття музейної експозиції та її види. 4.2. Принципи побудови музейних експозицій. 4.3. Організація виставкової діяльності. 4.4. Сучасні технології в експозиційній та виставковій роботі.	4	4	11/19	1, 2, 3, 8, 9, 10, 11-27
ТЕМА 5. Теоретичні основи екскурсійної діяльності. 5.1. Поняття, сутність та функції екскурсії. 5.2. Класифікація екскурсій. 5.3. Екскурсійна діяльність у системі туристичних послуг. 5.4. Вимоги до організації екскурсійного обслуговування.	4	4	12/18	2, 4, 8, 9, 10, 11-27
ТЕМА 6. Методика підготовки та проведення екскурсій. 6.1. Етапи підготовки екскурсії. 6.2. Розроблення екскурсійного маршруту. 6.3. Методичні прийоми проведення екскурсій. 6.4. Особливості роботи з різними категоріями екскурсантів.	4	4	12/18	4, 6, 8, 9, 10, 11-27
ТЕМА 7. Музейна екскурсія як форма культурно-пізнавальної діяльності. 7.1. Особливості музейної екскурсії. 7.2. Підготовка та проведення музейної екскурсії. 7.3. Інтерактивні форми роботи в музеях. 7.4. Освітня та виховна роль музейних екскурсій.	4	2/2	11/18	3, 5, 7, 10, 11-27
ТЕМА 8. Музейний туризм і популяризація культурної спадщини. 8.1. Музейний туризм: сутність та сучасні тенденції розвитку. 8.2. Використання музейних ресурсів у туристичній діяльності. 8.3. Цифрові технології та віртуальні музеї. 8.4. Популяризація культурної спадщини засобами музейної та екскурсійної діяльності.	2	4	11/18	1, 2, 3, 5, 9, 10, 11-27
Всього за семестр	30/-	30/2	90/148	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кільк. годин денна/заочна	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кільк. годин денна/заочна
ДРН 1. Пояснювати теоретичні засади музеєзнавства та виставкової діяльності, характеризувати роль музеїв у збереженні культурної спадщини, формуванні туристичної привабливості територій та розвитку культурно-пізнавального туризму.	Проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій до кожної з тем.	60/2	Опрацювання незнайомих (нових) термінів.	90/148
ДРН 2. Аналізувати діяльність музеїв і виставкових установ, оцінювати їхній туристичний потенціал, визначати можливості використання музейних ресурсів у створенні туристичних продуктів і маршрутів.	Проведення практичних робіт (виконання завдань відповідно до кожної теми) із модеруванням дискусій за результатами відповідей.		Опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами.	
ДРН 3. Розробляти пропозиції щодо організації екскурсійного обслуговування, музейно-освітніх програм і виставкових заходів з урахуванням потреб різних категорій відвідувачів.	Проведення консультацій, а саме відповіді на запитання, обмін думками, дискусія з		Написання рефератів або виконання індивідуального завдання (з обраної тематики). Аналіз проведеної роботи та підготовка до захисту практичних робіт, а також реферату або	

ДРН 4. Застосовувати сучасні цифрові технології, комунікаційні та маркетингові інструменти для популяризації музеїв, виставок і культурно-пізнавальних туристичних продуктів.	висновками викладача.		індивідуального завдання.	
---	-----------------------	--	---------------------------	--

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Модуль I			
1.	Усний захист практичних робіт (на всі пз модуля)	32 балів / 32%	На практичних заняттях
2.	Проміжне тестування (модульний контроль I)	12 балів / 12%	Згідно графіка модульних тижнів
Модуль II			
3.	Усний захист практичних робіт (на всі пз модуля)	32 балів / 32%	На практичних заняттях
4.	Проміжне тестування (модульний контроль II)	12 балів / 12%	Згідно графіка модульних тижнів
5.	Написання та захист рефератів або індивідуальних завдань (з обраної тематики)	12 балів / 12%	Протягом 11-13 тижнів

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8 балів
Усний захист практичних робіт (на всі пз модуля)	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками та незахищена	Робота виконана з незначними помилками, здобувач не достатньо орієнтується в матеріалі	Робота виконана вірно, здобувач добре орієнтується в матеріалі
Проміжне тестування (тест множинного вибору)	Кожен тест включає 12 питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал			
Написання та захист рефератів або індивідуальних завдань (з обраної тематики)	0 балів	1-5 балів	6-11 балів	12 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконана, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконані всі вимоги до завдання	Виконані всі вимоги до завдання, продемонстровано власне рішення, підхід

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення всіх тем, під час практичних занять	Відповідно до графіку навчального процесу
2	Зворотній зв'язок у вигляді обговорення тестування	

3	Зворотній зв'язок у вигляді обговорення рефератів або індивідуальних завдань	Протягом 1 тижня після виконання
---	--	----------------------------------

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
42-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
0-41	F	незадовільно з обов’язковим повторним курсом	

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Вдовічен А. А., Вдовічена О. Г. Організація виставкової діяльності : навчальний посібник. Чернівці : Технодрук, 2023. 264 с.
2. Гайдай О. М. Музеєзнавство : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2023. 212 с.
3. Лавренко В.С. Практичне музеєзнавство : навч. пос. Дніпро : Ліра, 2023. 116 с.
4. Овчарек В. Є. Виставкова діяльність в Україні : історичний аспект : навчальний посібник. Київ : КНУТД, 2024. 86 с.
5. Основи історичного музеєзнавства : навч. посіб. / О. В. Скус; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2022. 210 с.
6. Основи музеєзнавства, маркетингу та рекламно-інформаційної діяльності музеїв / за ред.: В. Великочого, Н. Гасюк. Івано-Франківськ : Плай, 2025. 64 с.
7. Пекар В. Основи виставкової діяльності : навчальний посібник. Київ : Євроіндекс, 2022. 348 с.
8. Торяник В. М., Хрідочкін А. В., Джинджоян В. В. Основи музеєзнавства : навчальний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2024. 300 с.
9. Хрящевська Л. М. Музеєзнавство та охорона культурної спадщини : навчальний посібник для здобувачів закладів вищої освіти. Миколаїв : видавець Румянцева Г. В., 2023. 283 с.
10. Царенок А. В. Практичне музеєзнавство : навчально-методичний посібник. Чернігів : Вид-во НУ «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, 2024. 96 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

11. Паур І. В. П Основи музейної справи : навч.-метод. посібник для організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С., 2024. 204 с.
12. Березовська Т. В. Основи музеєзнавства та виставкової діяльності. Методичні рекомендації для практичних та семінарських занять. Миколаїв : МНАУ, 2023. 31 с.

13. Єпик Л. І. Основи екскурсійної діяльності. Методичні вказівки щодо проведення практичних занять та організації самостійної роботи здобувачів спеціальності «Туризм та рекреація», денної і заочної форми здобуття освіти ступеня вищої освіти «бакалавр. Суми, 2025. 47 с.

6.1.3. Інші джерела

14. Siliutina, I., Tytar, O., Barbash, M., Petrenko, N., & Yepyk, L. (2024). Cultural preservation and digital heritage: challenges and opportunities. *Amazonia Investiga*, 13(75), 262-273. <https://doi.org/10.34069/AI/2024.75.03.22>.

15. Єпик Л. І. Музейний туризм у збереженні культурної спадщини. Актуальні проблеми та перспективи розвитку агропродовольчої сфери, індустрії гостинності та торгівлі : тези доповідей Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 2 листопада 2023 р. Харків : Вид-во Державний біотехнологічний ун-т., 2023. С.265-267.

16. Єпик Л. І. Організація екскурсії-практичного заняття для студентів туристичних спеціальностей. XV International scientific conference «Innovative Development: Synthesis of Scientific Approaches in Various Fields of Research» (March 20-22, 2024) Tallinn, Estonia. International Scientific Unity, 2024 С.165-167.

17. Єпик Л. І., Горбань О. С. Адаптація музейного простору до потреб інклюзивного туризму: теоретико-методологічні аспекти та український контекст. Reimagining the Future: Collaborative Solutions for Global Problems: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Internet Conference, October 9-10, 2025. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, 186 p. С.80-82. (тези).

18. Єпик Л. І., Горбань О. С. Міжнародний досвід інклюзивного музейного середовища як орієнтир розвитку туристичних практик в Україні. Modern Movement of Science: Proceedings of the 17th International Scientific and Practical Conference, October 16-17, 2025. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, 270 p. С. 80-83.

19. Коваленко О. В., Єпик Л. І., Петренко Н. М. Історико-культурні дослідження в туризмі. Україна та світ: виміри сьогодення: кол. моногр. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2024. С. 211-216. DOI: 10.61718/mon-2024-7 (розділ колективної монографії)

20. Волотовська Тетяна Павлівна, Єпик Лариса Іванівна, Лемешева Наталя Володимирівна. Роль ІКТ та інновацій у підготовці майбутніх фахівців в системі вищої освіти. Академічні візії. Вип. 28, 2024. С. 1-13. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/906>

6.2. Додаткові джерела

21. Відвідуваність українських музеїв. Galinfo. URL : https://galinfo.com.ua/news/vidviduvanist_ukrainskyh_muzeiv_onlayn_zbilshylas_u_dekilk_a_raziv_zmi_369183.html

22. Кількість відвідувачів музеїв в Україні. Skilky-Skilky. URL: <https://skilky-skilky.info/kilkist-vidviduvachiv-muzeiv/>

23. Музеї Києва. Вікіпедія. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%83%D0%B7%D0%B5%D1%97_%D0%9A%D0%B8%D1%94%D0%B2%D0%B0

24. Музеї Львова. URL : <https://lviv.travel/ua/places/museums/p/city>

25. Музеї Одеси. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%83%D0%B7%D0%B5%D1%97_%D0%9E%D0%B4%D0%B5%D1%81%D0%B8

26. Музеї України. URL : https://vue.gov.ua/%D0%9C%D1%83%D0%B7%D0%B5%D1%97_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8

27. Музейна справа в Україні. Вікіпедія. URL : <https://uk.wikipedia.org/wiki/>